

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével).

Számát mindenütt 1 krajczár.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidéken postai eszközökkel: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Honvéd-utca 4. szám.Szerkesztésig órák:
délután 10 órától délután 8 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztésig telefon: 688.

Kiadóhivatali telefon: 382.

Budapest, április 22.

Amerikában 100,000 önkéntest toboroznak.**Az építkezési gondatlanság ma ismét négy ember halálát okozta. A külső-vácrúton bedőlt egy épülő mihály. Négy munkás meghalt, 13-an megsebesültek, tízen közülök halálosan.**

A királyi szobrok.

A miniszterelnök értesítette a főváros hatóságát, hogy neki már sikerült felfedezni hat helyet, ahol fölállítsanak hat szobrot a tiz közül, melyeket a király nagylelkűsége, bölcsesége és a magyar nemzet történelmi múltja iránti finom kegyessége kijelölt. Lelkesen örvendezve hallotta a király nagylelkűségének új és nagylelkű erupcióját egész Magyarország és loyális érzésének lebilincselő láncszemében odahelyezte a régi honvédeknek adott koronázási felséges adomány mellé.

Hogy a történelmi emlékezet köbe és ércbe foglalásának meghatározó intézkedése az 1896-iki ezredéves ünnepről elmaradt, kiegyenlítette Vilmos német császár utólag budavári felköszöntőjével, amikor éppen a német fogalmak szerinti díbdáb magyar nemzet kulturális haladását magasztalta s ehhez a magyar történelmi vett alkalomszerű példát. Nyomban következett rá a fejedelmi kegy, elrendelvé, hogy az ország történelmének különböző korszakából tiz jelesnek érzékből öntendő kép és oszlop állíttassék. Alig fél év múlva nem kell fölfrisítenie a hatást.

De félévbe is félközne távolsági időjelzők és spácziumok. Időszerűségek, éghajlati és állapotbeli okok. Egyszer az időjárásnak megfelel a vékony, könnyű kabát. Máskor jól bélelt téli gunyába burkolóznunk. Tett volna időszak szerint is a koronány. Ugyan mért veszi elő most a tiz szobrot, mikor a fejedelmi nagylelkűség, melegét föl-váltja a kiegyezés didergető boszorkány szele és a hadi tengerészeti vitorláinak is 55 millió forintnyi szélörösséget számítottak ki, hogy különben igazi hasznát nem látjuk.

Ne politizáljunk mégis. A bölcs király jó szívét, a magyar király történelmi érzékét meghatottan ismerjük már mi. Polgári szempontból kérdezzük ő felsége tanácsadóitól, ugyan szeptember óta mi gondolkodást adott a tiz szobor közül hatnak elhelyezése. Nincs senki, s a valakinek nyomtatásban megjelent véleménye is amazokhoz csatlakozott, hogy szent Gellért püspök

szobra legyen a Gellérthegy vidékén és pedig az új hid környékén. A nem valami fényes emlékeztető poéta Tinódy Sebestyén, ha már a múlt idők költészetét hivatott képviselni, lan- toljon a népszínház előtt, ugys mint népekedés, ugys minthogy helyet is kaphat ott. Egyértelműleg az volt a felfogás. A miniszterelnök ennyire még nem vette figyelembe a közérzést, mikor csakugyan így határozott. De már arra senki sem gondolt, hogy az Andrássy-ut bokros és lombos terét, az ugynevezett körtért Bocskay István, Bethlen Gábor nimbusu alakjának sajátítják ki s vis-á-vis lesz velök a kevésbé 13 próbás szigetvári Zrínyi Miklós és a Pálffy Mór öse, Pálffy János. Nem történelmi karakterek különbözőségüknél fogva tesz- szük a kifogást, hogy együtt látjuk négyőjüket. Hanem valami ellen, amiért a kö- és téglahalmazok sivatag városában egy zöld oázist foglalnak le a derék történelmi személyek. Mert e szép kis kertcskéket a szobrok kevéért és hatásáért ezentul már a kertész vandál öllője adják. Eddig tüne- ményeszerűen jelentkeztek fa- és gyepnőküli városi sívárságunkban. Tehát ritka rendeltetésben kevély- kedtek. Mert most a főváros egy kedves és csinos pontját feldulni, holott a szobrok arra valók, hogy szaporítsák az ilyen helyeket, s emeljék Budapest egyhanguságát.

Politizálásnak senki se vegye hát, ha annak a négy szobornak, mely- nek helyét a miniszterelnök hatá- rozta meg, jobb helyet kérünk. Ha ő exczellenciája nem ismeri az egész országot, az még hagyján, de egy várost, ahol él és sétál jobban ismerhetne.

Budapest április 22.

+ Munkásegysítetek jelügyes- tése. Nincs nap, amelyen a törvény- hatóságok a szocialistákra vonatkozólag ne kapnának utasításokat a kormánytól, amelyek közül nem egy utasítás még kivételes intézkedési és rendelkezési jog- gal is ruházta fel a törvényhatóságokat. Így legújabbban a belügyminiszter fölhatál- mazta a törvényhatóságokat, sőt azok kö- telességévé is tette, hogy saját hatásköré- ben haladékok nélkül azonnal függeszse fel ideiglenesen az olyan munkás egyület- nek a működését, amelynél az alapsza- bályiban kijelölt célektől eltérő az állam vagy az egyesületi tagok vagyoni érdekeit veszélyeztető eljárás észleltet- nek.

A képviselőház ülése.

A kongruát is ellepi már a néppárti szóáradat híráros áradatja.

Páder Rezső rokonszenves arca pap, a hangja is szép, — újat még sem haltunk.

Különböben ma is vezérét kell maga elé bocsássa; — Molnár János praelátus személyes kérdésben tiltakozik az ellen, hogy a szabadkai nemzetiségi láptól csak akkor vonja meg a kau-

ziót, mikor az már veszélyben forgott. Visszautasítja azt a gyanúsítást, mintha a kauziót haszonlesésből vonta volna vissza. Pulszky tudhatná, hogy a kau- ziót fél év múlva fizetik ki, s addig minden járásbírósgót abból fedeznek.

— Csak a múltban elkövetett saj- tóvétségért! — jegyzi meg Lukács Gyula.

— Ne méltóztassanak a törvényt ma- gyarázni! — szólal meg Szilágyi kedé- lyesen mosolyogva.

— Pulszky okosabban tette volna — szól a Prelátus nagy keserűséggel, — ha a kauziót fel sem hozza.

— Kauzió? Hát az is szó! Ova- dék annak a neve! — formed fel Ma- darász bácsi nagy haragosan a t. Ház derültége közt.

Molnár prelátus különben már be is fejezte panaszát, s Páder zengő szép baritonnal kezd rá:

Az ilyen állami dotáczióknak civből nem barátja, mert csak akkor van helye az állami dotáczióknak, hogy ha az állam elvette az egyházak vagyonát, vagy ha az egyházak nem tudják kielégíteni szükségleteiket. Az egyházi független- séget és autonómiát csorbítja az, hogy a javaslat szerint a miniszter nemcsak az egyes egyházakkal, hanem egyes lelkészekkel is összeköttetésbe léphet a segély megadása végett.

A javaslat egyes rendelkezéseit Páder nagy részletességgel bírálja. Nem állítja hogy a protestánsok az egyházpolitikai törvényekkel szembeni magatartásukért a kongrua-rendezést kötötte ki bérül, de az tény, hogy a kormány a polgári házasságról szóló törvény indoklásában is igérté ezt. Mál is igérté a miniszter. Igérté, hogy tekintettel a megváltozott politikai helyzetre a katolikus autonómia a legrovidebb idő alatt megalósíttatik, de még nagyon messze tartunk ettől. A javaslatot nem fogadja el, ami Lep- sényit zajos helyeslére ragadja.

A zengő hangú néppárti plebános után az öblös hangú nagylétei tisztele- tes, Marjay Péter beszél.

Marjay elmondja, hogy a protestán- sok nagy hazafiai érdemeit előző ország- gyűlések nagy elismeréssel hangoztatták. s ezek méltánylása gyanánt alkották meg az 1848. XX. törvényezikket. De a kormány ezt még a mai napig sem valósította meg s ez a törvényjavaslat sem annak a végrehajtása.

A lelkészkező papság — folytatja Marjay — ugy elméleti mint gyakorlati képzés, ugy a felelősség, mint a hivatás magasztos volta megkívánja, hogy na- gyobb figyelemben részesüljön, mint a javaslat teszi.

— Hiszen volt idő — ugymond — midőn a magyar református papoknak többféle naturáliából álló fizetése kö- zött a szilvával való adózás is helyet foglalt. De hogy megállapítsák azt, hogy a lelkész minden szilváfaról megkapja a maga járulékát, ezt úgy fejezték ki, hogy minden fára felküldenek egy em- bert és azután:

— Két koppintás egy rázintás után ami szilva lehull, az legyen a papé!

A t. Ház padjain elszórtan ülő hon- atyák jó kedvvel hallgatják tovább, amint Marjay kijelenti, hogy arról a szilváfaról tisztességesebb és nagyobb elismerést érdemlő jutalék hullott le, mint a miniszter nagy szilváfaról. Más egyházi vagyonból Marjay nem kér, de teljesítse az állam a protestánsokkal szemben kötelességét.

Polónyifelmondott egy adomát, hát ő is mond el egyet:

— Egy kis városban három diák jött egy házhoz. Megvándéglék őket, — sárgarépa kerül az asztalra. Ekkor a házigazda odasug a feleségének:

— Hiszen még azt se tudjuk, hogy a diákok miféle vallásuak?

— Csak hadd el uram — sugja vissza az asszony — mindjárt megtu- dom én.

Erre az asszony az első diákhöz for- dul s kérdi:

— Szereti-e a sárgarépát?

— Rossz vicz! — jegyzi meg valaki jobbról, mire Marjay azt vágja vissza:

— A vicz lehet hogy rossz, de a ja- vaslat még rosszabb.

Folytatja is savartalanul:

— Az első diák ezt felelte az ass- szonyának:

— Nem szeretem, de megeszem!

— No látod uram, ez katolikus! — sugja az asszony az urának. Most a másik diákhöz fordul:

— Hát öcsém, szereti-e a sárga- répát?

— Szeretem is nem is...! — szól az ipse.

— Na ez lutheránus!

A harmadikat is megkérdi, de ez már haragosan felel:

— Kell a kutyának. Nem kell se testemnek, se lelkemnek; aki főzte, egye meg. De vigyék is innen, mert mindjárt lelékém az asztalról!

— Ez már kálvinista! — szól az asszony.

Nagy derűtlenség közt teszi hozzá Marjay:

— Hát én is ugy vagyok a javaslat- tal. Nem kell se testemnek, se lelkem- nek. Aki főzte, egye is meg! — dörgi Wlassics felé a t. Ház óriási kacajja közepett.

Marjay ezután a miatt panaszko- dik, hogy a miniszter a protestáns pa- pokat a görög pópával s a thalmu- dista rabinusokkal egy kalap alá vonta.

— Hát ez a jogegyenlőség! — ka- kad ki nagy derűtlenség közt.

Marjay nem nagy lelkesedéssel hallja, amikor Mezei Mórész magyarázza neki a protestáns autonómiát. Az ellen tilta- kozik, hogy Tisza Kálmánt a protestáns pápának nevezgetik.

— Akinek van pápája, az örüljön neki — szól Marjay — de ne akarja- nak nekünk papát adni, s épen úgyent, mint Tisza Kálmán. Különböben Tiszát a tiszántúli egyházban ugy elbukatták, hogy elesett, mint a korhadt fa. Tisza szverilizmust honosít meg mindé- nütt, ahove a hatalma kiterjed.

A könyvtben is azt az elvet honosi- totta meg, hogy:

— Tisza locutus est!

Utána nincs vita.

— Hiszen épen azért pápa! — szól Polczner.

— Dehogya pápa, — nekünk nem kell! — formed vissza Marjay. A tör- vényjavaslatot általánosságban azért fo- gadja el, mert a részletes vitánál reméli hogy a miniszter elfogadja módosítási- kat. Csak ebben az esetben fogja a részletekben megszavazni a javaslatot.

Lakatos Miklós kér most szót.

Lakatos bácsit a Ház nagy rokon- szenvel hallgatja.

— A törvényjavaslatot sem általános- ságban sem részleteiben nem szavazza meg.

Eljen! Eljen! — zugják a balról.

— Csodálatos erőszakoskodás — szól az öreg ur — hogy a miniszter egy kalap alá vonja és egy elbánásban ré- szesíti a művelt, képzett lelkészeket a tanulatlan s a műveltségnek igen ala- csony fokán álló lelkészekkel. A kor- mány javaslata nem felel meg az 1848. XX. törvényeziknek.

— A miniszter egyik oldalán ad egy keveset, a másikon igér! — dörgi az örök ifju negyvennyolczas. Igen ám, de az ígért szép szó, ha megtartják ugy jó. Csak hogy Wlassics ezt így módosítja:

— Az ígért szép szó, — neszsz semmi fogd meg jól!

Az ellenzék nagy derűtség közl. éljenni Miklós bácsit.

A kormány ennek a törvényjavaslának megszavazása esetén jó üzletet csinálna — folytatja — mert igen kis összegért jutna szép számú szavazathoz.

De nem adjuk ám be a derűnkant! — dörög az öreg ur, s arról beszél tovább, hogy Tisza ugyan feldicsérte a negyvennyolcas alkotásokat, de azután egyet csavarintva a dolgot, azt mondotta, hogy ma egészen más időköt élünk.

Lakatos bácsi ezt természetesen nem hagyja annyiban. A baloldal zugó éljenezése közt jelenti ki:

A nagy időkben sohasem kérdeztem, hogy ki milyen vallású, csak azt hogy jó magyar hazafi-e! ma is ezt vallom és hirdetem. Ma sem vezet engem felekezeti érdek, s a katolikus autonómiáért esetleg vívandó küzdelemben épúgy ott leszek a harcosok sában mint ma, mert amelyik kormány az egyik egyház autonómiáját nem tiszteli, az a másiknak az autonómiáját sem fogja tiszteletben tartani. Nem osztja a Tisza-féle felfogást, aki gróf Zichy Jánost kicsufolta, mert a protestáns autonómiát védte.

A mulban is küzdöttek katolikus férfiak a protestánsokkal egy csatasorban.

A törvényjavaslatot nem fogadom el! — dörög Lakatos bácsi a jobboldal felé.

Éljen! Éljen! — zugga az ellenzék és minden oldalról szólnak Miklós bácsi üdvözlésére.

Kis szünet után Kálmán Károly beszél.

Ma a kongrua-vita valóságos hangversenynyé fejlődik. — Kálmán Károly harang-csengetés hangját még Wlassics is gyönyörűséggel hallgatja pedig azt fejtegeti a sósuti piébános hogy javaslatában liberális álaraz alatt Nero politikáját valósítja meg. Nero korában is az általános korrupcióban egy kis csoport támadt, — a keresztények azokat a hatalom, a korrupció — mintegy liberális lap írja — a pirotechnika minden vívmányával fűldözte, de kiirtani természetesen nem tudta. Nero hívatta a keresztények papját s tudtára adta, hogy segíteni fogja őket, de ezzel függésbe jutnak tőle. S az ősz nemes pap megvetéssel utasította vissza a javaslatot.

Te lész utolsó sarja fajodnak, — szolt az ősz ferfiu Nerónak — mert ilyen rabszolgaságba akartál dönteni. S minden ilyen zsarnoki törekvés szerzője így fog elveszni a hogy azt az első neppárt vezére megjósolta.

Ugy vesszen el ez a liberalizmus is zsarnokságának harminczegyedek évében — zengi Kálmán Károly — mint ahogy Nero zsarnoksága harminczegyedek évében veszett el nyomtalanul.

A jobboldal nagy derűtséggel hallgatja a csudálatosan szép baritonnal átkozódó papot.

Kálmán Károly azt terjeszti most, hogy «állam-ellenes» ma minden aki «Banffy-ellenes».

Banffy istenségét a magyarok nem fogadják el istenségnek! — jelenti ki Kálmán viharos derűtség közl.

Örök az irás szava — folytatja — hogy bálványt magadnak ne emelj, istennek ne tiszteld! A magyar lélek rabszolgaságot nem tűr. A magyarok nagy Istene betanította a magyart a szabadság szeretetére s ezt lelkéből semmi zsarnoki hatalom sem lesz képes kiirtani.

Ha az állam törvényei ellentétbe kerülnek isten törvényeivel — dörög Kálmán — akkor áll a kétezer éves tan s engedelmessé bün, ellenszegülni köteleesség! Isten törvénye minden más törvény felett áll. Kevés az a nyolczszáz korona és kevés az a tizenhatszáz korona arra, hogy érte szent István koronáját eladjuk.

A salus diabolica uralkodik mindenfelé:

Nincsen igazság, de uralkodik a gasság!

Van-e egyenlőség abban, — szolt tovább — hogy továbbra is a nép viseli az óriási terheket. A törvényjavaslat a föld porába lesujtott nép fillé-

reiből akarja a borsianerek rabbiáját fecsni! — panaszoja Kálmán óriási derűtség közl.

Ami a szőlőre a filokszérára, az a hazára s a nemzetre a szabadelvűvére. S ezért azt mondom, hogy szengúz kell a filokszérának, nem szabadság és szabadelvűség! — dörög Kálmán s midőn hozzátesszi, hogy beszéde végéhez ért, minden oldalról felzudul:

Halljuk! Halljuk!

Kálmán Károlyt mindenki szívesen hallgatja.

Igy azután elmondja azt is, hogy a liberalizmus uralma alatt ugy megsokasodtak a büntető paragrafusok, hogy minden ellenzéki embernek még a tulvilágra is jut egy pár száz évi börtön. A liberalizmust, mely a szabadságot jelentené, a legsötétebb despotizmussá tették. A kormány kongrua-javaslatát is ezt szolgálja, s ezért nem szavazza meg, hanem a nép millióival fohászkozik, hogy éljen a keresztény Magyarorszag és vesszen el harminczegyedek évében a liberális zsarnokság.

A néppárt megéljenző széphangu szónokát.

Transchenfels Emil szász képviselő kevesebé zengő hangon s a t. ház minimális érdeklődése mellett bírálja a javaslatot szász szempontból. Az autonómia szempontjából ő is aggályosnak tartja a javaslatot, mert tulságos ingerenciát biztosít a kormánynak a fe gyelmi ügyekbe.

Pulszky tegnapi kijelentése a zöld szászoknál elevenre találtak. Transchenfels is csak azért küldötték a harcba, hogy Pulszky állításai ne maradjanak ellenvotés nélkül. Tiltakozik az ellen, hogy a szászok szónokai egyházi mániába estek. Hiszen a szász földről nem államjogi értelemben beszélték. De azt csak Pulszky sem tagadhatja, hogy a szászok irtották s kultiválták azt a földet, amelyen laknak, s így joggal tekintik azt szász földnek olyan értelemben, mint a hogy az ember a maga földjének tekinti azt a területet, a melyen birtoka fekszik, amelyet ő mivel.

A «Siebenbürgische sächsische Landeskirche» különállásának jogosságát történelmi alapon fejtegeti. Az erdélyi szász egyház különállása az unió-törvényen alapul s azt Csaky Albin minisztersége alatt is elismerték. Az ág. evangélikus egyetemen való upiónak különben híve.

Transchenfels visszautasítja Pulszky ama vádját, mintha a szászok intelligens clemel felrevezelnék a kevésbbé művelt elemeket. A törvényjavaslatot nem fogadják el.

A szászok fejbőlintgatással fejezik ki helyveslőüket.

Most felfüggesztették a kongrua-vitát, melyre még az általános vitára Buzáth Ferencz és Mócsy Antal vannak felirva.

A napirend szerint Daniel báró kereskedelemügyi miniszter válaszi Olay Lajos interpellációjára a közúti villamos vasut átszálló-jegyét tárgyában. A miniszter kijelenti, hogy a társaság a jegyek kibocsátásánál teljesen korrektül járt el, s ha egyes esetekben egyik, másik utas károsodik, ez csak abból ered, hogy a közönség egy része tévedésben van az átszálló jegyek tekintetében s néha helytelen átszálló jegyet kér. Ezért sem a társaság, sem a kalauz nem tehet. Hiszen ha a kalauz helytelen jegyet adna, ebből neki semmi haszna sem lenne. A társaság által kibocsátott jegyek teljesen szabályszerűek. Kéri válasza tudomásul vételét.

Olay Lajos nem veszi tudomásul a miniszter válaszi s fentartja azt az állítást, hogy a közúti vasuton kétféle 10 krajczáros jegy van. Az egyik az egyenes utra szóló, a másik az átszálló jegy. Az utas sohasem tudhatja, hogy melyiket váltás s így folyton károsodik.

Daniel báró miniszter ismétli, hogy Olay válaszából is csak az tűnik ki, hogy a társaság korrektül jár el.

Ezután szavaznak, a kormánypárttal együtt Visontai is feláll, — tudomásul veszi a miniszter válaszi.

Olay Visontai felé hátrafordulva zajos derűtség közl kiált rá:

— Czuczisztai!

Igy az ülés eléggé derűs hangulatban ér véget háromnegyed kettőkor.

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

A háboru előtt.

(Az Esti Hírlap táviratai.)

Madrid, április 22.

Sagasta miniszterelnök a régenskirálynéval folytatott tanácskozása alkalmával kijelentette, hogy a kormány ebben az ünneplés pillanatban, mikor az első ágyulövés várható, magára veszi minden felelősséget, de ezélszerűnek tartja, hogy hallgassa meg a királyné az összes politikusok és pártvezérek, valamint a hadsereg legkiválóbb embereinek a véleményét is. Ennek következtében a régenskirályné tegnap este több államférfival tanácskozott; a helyzetről. A szenátus elnöke kijelentette, hogy a mai kormánynak változatlanul meg kell maradnia, hogy szembe szálljon a pillanatnyi helyzettel. A képviselőház elnöke ugyanigy vélekedett. Martinez Campos tábornagy kijelentette, hogy bölcs és hazafias dolognak tartja, ha a korona megőrzi bizalmát a szabadelvű párt iránt, amely reméli, hogy a többi politikai pártok is az osztatlan közérzület segítségével megvédheti a haza becsületét és integritását. Ha a szabadelvű párt — mondá a tábornagy — azt vélné, hogy a rendelkezésre álló erőkkkel nem kormányozhat tovább, akkor a konzervatívokhoz kell fordulni és ha azok akadályokat támasztanak a kormány átvétele tekintetében, ugy ő készen nyilatkozik erre. Eldnagan, a szenátus volt elnöke, nem nyilatkozott a királynéval folyt tanácskozásról, valamint Pidal volt képviselőházi elnök sem, de tudják, hogy ugy Pidal, mint Azcarragua tábornok is, azt tanácsolta a régens királynénak, hogy a mai kormány maradjon meg helyén.

Madrid, április 22.

Gullon külügyminiszter Woodford amerikai követhez elutazása előtt a következő jegyzéket intézte:

Mint hogy az Egyesült-Államok elnöke immár jóváhagyta a kongresszus két házának határozatait, amelyek haladéktalan fegyveres intervencziót teleleznek föl Kuba spanyol tartományban, s mint hogy ez az intervenczió hadüzenetet foglal magában, ennélfogva az összeköttetés a két ország között megszakítottnak tekintendő és a spanyol kormány nem fogad el semmiféle közleményt az amerikai kormánytól. Ez okból Bernabe spanyol követ már elutazott Washingtonból. Sziveskedjék excellenciád belátása szerint cselekedni.

Gullon.

New-York, ápril 22.

A hampton-rodtsi repülő hajóraj parancsol kapott, hogy ki-evezzen. Azt hiszik, hogy a key-vesti hajórajjal együtt fog működni az ostromzárnál. Nem nyer megerősítést az a hír, hogy a csendes tengeri hajórajt már a Filippiszigetekhez rendelték.

Washington, április 22.

A szenátus és a képviselőház elfogadták azt a javaslatot, amely az elnököt felhatalmazza, hogy a liszt és a háboruban szükséges egyéb anyagok

kivitelét eltiltsa. A szenátus elfogadta az önkéntesekről szóló billt. A Reuter-ügynökség jelentése szerint a csapatokat a déli kikötőben és az öböl kikötőiben oly rövid idő alatt, amint csak lehetséges, összpontosítani fogják. Mac Kinley az önkéntesekről szóló bill elfogadása után 100,000 embert fog toborzani. 80,000 ember Kubán a már most összevont rendes hadsereggel fog együtt működni, míg 20,000 ember a tüzérséget fogja támogatni a partvédelmében.

Madrid apr. 22.

A képviselőházban az elnök felhívta a házat, hogy alakuljon meg minél előbb, hogy a haza becsületét és zászlóját megvédelmezhesse. A ház nyomban megejtette a bizottságok választását. Azt hiszik, hogy szombaton a ház megalakul. A folyosókon a képviselők pártkülönbség nélkül ugy nyilatkoztak, hogy a harcot az Egyesült Államok ellen a végsőig kell folytatni.

Madrid, április 22.

Este 8 órakor az «Equitable» amerikai biztosító társaság előtt összegyűlt egy csapat tüntető és azt követelte, hogy az amerikai zászló helyébe a spanyol tiézzék ki. E követelést teljesítették, amire határtalan örömmiáddal támadt. A biztosító társaság ezimtblája helyébe szintén másikat tettek és egyidejűleg kihirdették, hogy az épület a társaságnál biztosítottak részére fedezetül szolgál. A tüntetők ezután a pályaudvarra mentek, ahol két elutazó zászlóaljot részesítettek ovációkban, innen pedig a katonai klub elé vonultak. Az amerikai ezimtblákat ma távolítják el. Később mintegy 6000 ember végigvonult a város fő utcáin zászlókkal. Spanyolország, a hadsereg és a hadi tengerészet éllete mellett, valamint e kiáltásokkal: «Le a yankeekkel!» A tüntetők egy része a katonai klubtól a francia nagykövetség elé vonult, ahol rokonszenveüknek adtak megnyilatkozást, míg a másik része a spanyol színházhoz ment. Itt a prefektus beszédet intézett hozzájuk, a melyben azt ajánlotta nekik, hogy miután már kifejezést adtak érzelmeinek, oszoljanak szét. A tömeg a prefektust megéljenzete. A tüntetők azonban tovább vonultak az utcákon, ezeket kiáltva: «Háborut a yankeeknek». Éljen Spanyolország.

Az elítelt tüntetők.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

A tegnapi letartóztatott 102 egyént tegnap reggeli 9 óráig a tolonczházban tartották fogva. Onnan csoportban rendőri kísérettel állították elő Tóth Lajos VII. kerületi kapitány elé, aki felettük, mint tegnap említettük, ítéltkezett. A tárgyalás folyamán sirívó asszonysereg lepte el VII. ker. kapitányság udvarát, kapualját és házelejét. Az ítélet kihirdetése után az elítélteket az udvar hátulsó ketrecszerű udvarába kísérték és onnan az egyes pinczebörtönökbe elhelyezték. A letartóztatott tüntetők igazán siralmas képet nyújtottak. Nagy részének ruházata az esti dulakodás közben foszlányokban csüngött testéről. Arzokról az éhség rítt le, többnek ábrázata össze-vissza volt verve és vértől bemocskolva, állapotuk a lehető legsiralmasabb volt és szánakozást gerjesztett. Fogságuk alatt enni nem kaptak s hozzátartozóiknak nem engedték meg, hogy ételt küldjenek nekik.

Tóth Lajos VII. ker. rendőrkapitány mint már említettük, tegnap itélt az elfogottak felett. Az ítéletről a rendőrségi sajtóiroda ma a következő tudósítást adta ki.

Tóth Lajos úgy a fogva levő 101 embert elítélte, mint a szabadon bocsátott 21 ellen megindította a kihágási eljárást.

Asz elítéltek a következők: A büntetőtörvény 78 §-a alapján (hatósági intézkedések megzavarása) 15 forintra Balázs István napszámos, Meiron Bruno szobrász, Menezer Mór nyomdász, Meier János cipész, Nemeses József földműves, Akos János kertész.

25 frtra: Böhm Artur betűszedő, Barna István asztalos, Borbély Albert asztalos, Barguly András asztalos, Bitek Adolf esztergályos, Buzás Sándor asztalos, Berger Árpád szakács, Bodor József napszámos, Bodnár Ferencz napszámos, Csepesik József bádogos, Bund István cipész, Digbals Zoltán munkás, Eperjessy József asztalos, Engelsner Alajos molnár, Fisrets Gugi betonmunkás, Fuchs Leo lakatos legény, Fingernagel Ferencz lakatos, Faragó Sándor lakatos, Fazekas Ferencz mészáros, Frank Miksa mészáros, Antal János cipész, Hajdu Lajos asztalos, Honska József géplakatos, Horváth István gyári munkás, Hóltz József vasestergályos, Homnyik József lakatos, Horváth Péter szerelő, Kasza János kőműves, Kronfeld Izidor asztalos, Kleinbicz János cipész, Kussowszky Antal napszámos, Káplár János cipész, Löwinger Béla lakatosinas, Leks István napszámos, Mausehel József pinczér, Neumann Izidor szabóinas, Nagy Vince molnár, Sárkány Vince cipész, Németh János cipész, Rein Antal asztalos, Polónyi Pál cipész, Polka István cipész, Siebreicher Ferencz esztergályos, Schreiber Ferencz esztergályos, Spitzer Fer., kereskedősegéd, Szmolén Pál géplakatos, Schweitzer András ércöntő, Strenger Géza cipész, Stadler László szobafestő, Steiner Vilmos szobrász tanoncz, Stamonics György gép-szerelő, Szolád János napszámos, Takács Dávid asztalos, Tóth Antal lakatossegéd, Wachler Imre asztalos, Vecsek János lakatos.

50 forintra: Breckner Frigyes asztalos, Babják János asztalos, Czett Géza szobrász, Demeter István lakatos, Drechler Sándor asztalos, Frank Jakab cipész, Fuchs Károly aranyműves, Strassics Dragutz asztalos, Patonai János másoló, Karakasevits Károly.

100 forintra: Mandl Adolf szobafestő.

A büntetőtörvény 78. §-a és 731/83. közgy. h. 1. §-a alapján (utcai botrány miatt) 50 frtra: Friedrich Adolf bádogos, Sipukovics Lajos asztalos, Goldschmidt Károly loápoló, Horváth Mihály napszámos, Horváth József napszámos, Lengyel Miksa szobafestő, Pernyész István szabó, Szénássy Aladár kőműves, Stiksz Károly molnár, Szaula Jenő kocsis.

75 frtra: Astmann Nándor ércöntő, Helleschacker Rudolf ércöntő, Jónás Miksa szobafestő, Jumberth István szobafestő, Kovács László ácsegéd, Richter Antal vasöntő, Rabiát István asztalos.

110 forintra: Varga István lakatos.

125 forintra: Csernus Ádám mészáros.

A btk. 78. §. és 118. §-alján (erőszakoskodás, kődobálás) Sangl József asztalos 50 frtra.

A btk. 46-78. §§-ai alapján 75 frtra Nepamiki Róbert szobrász, 100 frtra Romada József szolga, Szelle Antal asztalos.

A btk. 62 és 78. §§-ai alapján (csavargás, ellenszegülés) Rittmann Márton 4 nap és 50 frt, Bizsai Antal foglalkozás nélküli géplakatos 8 nap és 50 frt, Vasek Ignác foglalkozás nélküli szolga 2 nap és 100 frtra.

Végre a 78-118 és 73-93. közgy. szab. rendelet 1. §-a (engedelmsétség, erőszak, ellenszegülés a hatóság intézkedéseinek) Pracsik Géza napszámos 90 frt.

Az elítéltek kivétel nélkül felebbestek. Az elfogottak, illetőleg elítéltek között uszony nem volt.

ESTI HIREK.

Tizenhét ember a romok alatt.

(Az Esti Hírlap tudósítása.)

A modern építkezés nap-nap után követel áldozatokat. Ma is megdöbbentő szerencsétlenség történt a külső váci-úton. Az összeroskadt épület tizenhét embert temetett maga alá, ezek közül négy nyomban meghalt, tíz halálosan, három pedig súlyosan megsebesült.

A Podmaniczky-utcai katasztrófa áldozatainak sirdombjain még ki se zöldelt a fű, még nem is sujtott le az igazságszolgáltatás karja a vétkekre akik könnyelmű gondatlanságuk által embertársaik halálát okozták, máris újra haldoklók hörgése s gyászoló családtagok hangos zokogása hirdeti, hogy nálunk az emberi élet még mindig nagyon olcsó, mert a könnyelmű építkezésekkel szemben a hatósági rendszabályok még mindig késnek.

A mai szerencsétlenség a külső Váci-út 93. számú ház sarkán az Angyalföld 1170 számú telepen történt.

Itt építetett Neu fővárosi kőfaragó-mester Hörcher építésznel, az új országház volt főpallérával egy kőfaragóműhelyt. Az épület háta mögött a felszámolás alatt álló Hunnia (volt Tarnóczy) gépgyár raktára húzódik végig. Ennek a raktárnak fala csupán egy téglaszélességű, míg a bedőlt kőfaragó műhely oldalfalai két téglaszélességre épültek.

Hörcher építésznek az eset helyszínén előadott véleménye szerint az ő építkezési falának súlyosabb volna nyomást gyakorolhat a Tarnóczy-féle egy téglaszélességre és az emek következtében megingatva, helyéből ki-mozdította. A Tarnóczy-féle raktárral ennek folytán a kőfaragóműhelyre dől és közvetlen okává vált annak, hogy a kőfaragó műhely a jobb szárnyon tetőtől együtt bedőlt.

Az óriási robajjal történt beomlás fel 12-kor történt, amikor a belső vakolással és téglahordással mintegy húszonötöt munkás volt elfoglalva.

A robajszerű beomlást előzőleg haló sikoltás követte, utána óriási porfelhő tette láthatatlanná az épületet és amikor ez némileg eloszlott halotthalvány, a portól elrepett alakok bontakoztak ki a romokból.

A kőhatározatból egyes vértől elborult, összevissza szórt törzscsok, törött kezek, karok és lábak látszóttak ki. Ebből a látványba pedig belevegyült a sebesültek velőhigható jükiállása.

A munkát vezető nyomban értesítette a mentőket és a tűzoltóságot.

A mentők Kovács Aladár dr. főparancsnokukkal az éltükön három kocsival jelentek meg. A tűzoltóságnak pedig Markosovszky Béla parancsnok vezetésével két szakasza, a központi és V. kerületi tűzörsége, érkezett a helyszínére.

A mentők karöltve a tűzoltósággal, nyomban a romok közé siettek és az ott lézengő munkások segítségével azon fáradoztak, hogy a falrészeket és gerendákat eltakarítva az ezek alá temetett munkásokat kiszabadítsák.

A legnagyobb erőmegfeszítéssel csak egyenkint történhetett a kiszabadítás. Az első munkást Simon Berger Ferencz tátongó metszéssel a fején házták ki. Ennél az élesztési kísérletek sike-

rültek, ahig van azonban remény arra, hogy életben marad.

A második egy Vrdjek Márta nevű munkásnő volt, ez azonban már halva került ki a romok alul.

Ezek után halottan Peginger Márkust és Hlavács Mártont húzták ki az épület alul. Súlyos sérülésekkel Kanyovszky Ferencz, Nevel Simont, Veine István, Klistyár Mór nevű munkásokat mentették meg.

Igen súlyos sérüléseket szenvedtek továbbá Vrana Katalin, Vigyek Katalin, Kovács Mari és Erzsé és Vojtek Dorottya. Mindezeknek felépülése kétséges.

Könnyebben Fazekas István, Vikopál József és Lendvay Bertalan sebesültek meg.

Utolsóként Mandlifák Anna halva került ki a gerendázat alul.

A halottak száma tehát három férfi és egy nő munkás. Súlyosan tízen, könnyebben három sérültek meg.

A rendőrség részéről a VI. kerületi kapitányság Takács Zoltán dr. kapitánnyal az élen negyed órával a szerencsétlenség után jelent meg.

A törvényszék részéről Wiener dr. vizsgálóbíró volt jelen.

A vizsgálatot nyomban megejtették, hogy a szerencsétlenség okát és okozóit megállapíthassák.

Rendőri hírek.

Bor helyett marótlag. Helesek Irma 17 éves leány tegnap este Holló-utca 1. sz. a. lakásán felkapott a konyhában egy üveget s tartalmát felhajtotta. Az üvegben bor helyett lugköldal volt, amely annyira összegejtette belsejét, hogy súlyosan sérülten vitték a kórházba.

Elfogott betörők. A rendőrség kezébe a napokban egy olyan betörőbanda került, amelyek tagjai nem közönséges csavargók, hanem képzett mechanikusok. A betörőbanda tagjai Augster Béla, Magassy Árpád, Buzs Aladár, Szabó Nándor és Liebingger Béla. Mind az ötven fiatal mechanikusok, akik a munkával járó becsületes mesterségüket feladták s helyette szakértelmük felhasználásával 1896 óta az üzletek, kávéházak, vendéglők megfépésőházaik fosztogatását ízték. A társaság leginkább műszereket lopkodott össze, de nagy előszeretettel viselkedett az Auer-égek, villamos csengettyűk, izzólámpák, kezi telefonok iránt is. A lopott holmikat, mint a rendőrség kiderítette, hat orgazdának adták el potom áron. Errekes, hogy a rendőrség legelőbb Augstert fogta el kerékpárlopás miatt, s csak azután jött reá a többinek is viselt dolgaira, melyekre a panaszosokat is, dacára annak, hogy hosszú időn keresztül rendszeren ment a lopás, úgy kellett előznie. Valamennyi beismerő vallomást tett, miért is ma átkísérték őket az ügyészséghez.

Törvény előtt

A Gschwindtgyár sikkasztója.

Pár nap előtt a rendőrség leartóztatta s az ügyészséghez átkísértette Pfeiffer Ernőt a Gschwindtgyár főkönyvelőjét, akit a gyár 6000 forintba menő sikkasztásért panaszolt be. — Időközben Pfeiffer családja a kárt megtérítette s ennek következtében a gyár bűnvad panaszát ma visszavonta. Miután azonban a feljelentett sikkasztás hivatalból üldözendő, az ügyészség indítványára Wiener vizsgálóbíró Pfeifferre elrendelte a vizsgálati fogságot. A védő ez ellen felebbezett.

Vitás női szépség. Errekes pör dült el a minap Braunschweigban. Egy vendéglős szerződte helyiségébe H. igazgató hölgyzenekarát. Amikor azonban a «művésznők» meg akarták kezdeni működésüket, a vendéglős azt a kifogást emelte ellenük, hogy nem elég szépek s egyszerűen felbontotta a szerződést.

Az igazgató ezért 1200 márká kártérítés iránt pörbe fogta a vendéglőst. A tárgyalás múlt év december 18-án kezdődött. A panaszos azt bizonyította, hogy a hölgyzenekarnak nem lehet az a feladata, hogy tagjai gyöngéd viszonyokba lépjenek a vendégekkel. Az alperes viszont azzal védekezett, hogy ő a szerződést arckép alapján kötötte, de az a hölgy, aki a képen a legesinosabb, el se jött. A panaszos ezzel szemben erősítette, hogy a hölgyek igen csinosak és kérte a bírói szemle elrendelését. A végtárgyalást e hó 17-én tartották meg. A törvényszék arra az álláspontra helyezkedett, hogy a női szépség nem lényeges kelleke a zenekari tagoknak s a szerződéshező vendéglőst 1240 márká kártérítés és a perköltségek megfizetésére ítélte.

A népgyűlési plakátok. Karácsony másodnapján a fővárosi függetlenségi polgárok népgyűlést akartak rendezni a Szentkirályi-utcai tornacsarnokban az önálló várméret mellett. A gyűlést azonban megfújtotta az, hogy a rendőrség oda a rendezőség tiltakozása ellenére már a gyűlés kezdete előtt bebocsátotta a szociálistákat. A gyűlésnek egyedüli következménye az lett, hogy a királyi ügyészség a népgyűlést összehívó plakátok ama kifejezésében, amely szerint «a miniszterek esküszegésre akarják bírni a királyt» izgatást látott s ezért, sajtópört indított. Oláh sajtóügyi vizsgálóbíró kihallgatta a rendezőbizottság tagjait, de a plakát szerzőjét nem lehetett megállapítani, mert a kihallgatott polgárok legnagyobb része elváltta a plakátért a felelősséget, így mintegy huszan jutottak volna a vádlottak padjára. A főügyészség most értesítette a sajtóügyi vizsgálóbíró, hogy a panaszt visszavonja.

Különlétek.

Estély a miniszterelnöknél.

Bánffy Dezso báró miniszterelnök és neje május 3-án estélyt adnak, melyre a főrendiház tagjai, az összes képviselők, a felsőbíróóság vezetői, katonai főtisztok, írók és hírlapírók lesznek hivatalosak.

Vörös László kitüntése. Mint

értelmezőnk, a német császár Vörös László kereskedelmi miniszterium államtitkarnak a vörös sasrend II. osztályu jelvényét a csillaggal adományozta.

Czimzetes apátságok. A király a mai hivatalos lap szerint Bogdár István dr. nagyváradi latin szertartású székesegyházi kanonok és papneveldi igazgatójának a boldogságos Szűz Máriáról nevezett Esztergom-mezői czimzetes apátságot budapesti tudomány-egyetemi nyilvános reudos tanár és esztergom-főgyeházmezei áldozárnak a boldogságos Szűz Máriáról nevezett jászti czimzetes apátságot és Krassay Ferencz karánsebesi főesperesnek és oravicza-bányai plébánosnak a Solymos vára melletti Szent Mártonról nevezett bulcsi, másként bulchi, czimzetes apátságot adományozta.

Izlik a kutyahus a németnek.

Chemnitz város most adja ki évi jelentését a vágóhídi vágásokról. Ebben a jelentésben a kutyahusfogyasztást illetőleg is van egy érdekes adat. A levágot kutyák száma ugyanis 1897-ben 289-re szökött, míg 1896-ban csak 238 drb volt. Ugy látszik izlik a németeknek a kutyahus.

A «Székesfővárosi Cselédotthon

Egyesület» szervező bizottsága szombaton f. hó 23-án d. u. fél 5 órakor a Royal szálloda (magyar szobájában) értekezletet tart, melyre Meszlényi Lajos ország. képviselő és ocskói Ocskay Gusztáv m. á. v. főellenőr, mint a szervező bizottság elnökei bocsátották ki a meghívót.

Hegyi Antal misepénzei. Az

esztergomi főszentszék megerősítette Hegyi Antal volt csongrádi plébánosra vonatkozólag hozott váci püspöki szentszék fegyelmi ítéletét, amely így hangzik: «Hegyi Antal csongrádi plébános a kánoni (egyházi) intelem vakmerő áthá-

gása, ez által elkövetelt minősíthetetlen tiszteletlensége és a nagyszámú szentmise díjak tilos kezelése és el nem számolása miatt teljesen, vagyis ab officio et a beneficio (papi tisztétől és egyházi javadalmától) felfüggesztetik, azon módozat mellett, hogy adminisztrátor behelyezésével Hegyi Antalnak évráradék adassék, a csongrádi beneficium (plébánia) fennmaradó többi jövedelme pedig az el nem számolt intenziók elvégzésére fordíttassék. A főszentszék az elsőfokú bíróság ítéletét, oly hozzáadással erősítette meg, hogy Hegyi Antal, a csongrádi plébános a püspök iránt tanúsított engedetlenség és tiszteletlenség s ezáltal okozott mérféltelen erkölcsi romlás eszközése okából a szent-misedíjak (intenziók 56.000 frank) rendezése után is teljesen vagyis ab officio et a beneficio birtokon kívül mindaddig felfüggesztve maradjon, míg tartós javulását hosszabb időn át bé nem bizonyította és míg ez alól saját püspöke által fel nem oldatik. Ez ítélet szerint Hegyi Antal sem misét nem szolgáltat, sem más egyházi funkciót nem végezhet.

A kemozo, mint orvoság. Szőke Istvánnak Siófokon valami bőrbaja támadt. A szomszédok tanácsára a jól befutott kemozoéba bujt bele. Mert mint mondák «attól elmúlik a baja». El is mult nemcsak a baja, hanem vele együtt az élete is. Ugyanis egy idő múlva feltűnt, hogy Szőkének kissé sokáig várat magára. Utána néztek, de már késő volt, a szerencsétlen asszony a szó szoros értelmében pecsenyévé vált.

Kölsön kért zenészek. A honvédek zenekar kiegészítése röviddel a felállítás után már sok nehézséggel jár. A honvédelmi miniszter a bajon segítő a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg megengedte, hogy a közös hadsereg kötelekébe tartozó zenészek, ha már sorhadkötelességüknek eleget tettek, saját kérelmükre a honvédséghez beosztásokat legyenek. A honvéd zenekar kiegészítése azonban még az ily módon kölesönként zenészek által sem volt teljesen lehetséges. Most a honvédelmi miniszter az osztrák állampolgárokra is kiterjeszti az előbb említett engedményt, úgy hogy ezután a közös hadsereg kötelekébe tartozó osztrák állampolgárok is áthelyezhetők a magyar honvédséghez anélkül, hogy azok a magyar állampolgárságot megszerezni tartoznának. A kölesönként zenészek a közös hadseregben vezetettnek tovább is létszámon és a cs. és kir. katonai törvénykezés hatáskörébe tartoznak. A zenészeket az előirt tíz évi szolgálat létel után a cs. kir Landwehrhez helyezik át.

Május elseje. Nagy-Kikindán — mint nekünk jelentik — a szociálisták május 1-ére gyűlést hívtak egybe, melyen az általános szavazati jog és a sajtószabadság érdekében fognak beszédeket mondani. A gyűlés megtartása iránt a hatósághoz benyújtott kérvényt 44-en írták alá.

Zelenyák kalandja Debreczenben. Egy debreczeni kereskedő két nappal ezelőtt a következő táviratot kapta: Estére önnél leszek. Zelenyák. A kereskedő meg volt rémülve, hogy a hazaáruló hiéna házat megfertőzteti és híret nevét az egész ország előtt tönkre silányítja. A személyzet: könyvvezető, segédek, tanulók, boltiszolga megdöbbenéssel néztek gazdájukra és fenyegető hangon kérdezték: — Mit keres ez itt? Egyben kijelentették, hogy ha a főnök ur szöbe ereszkedik a Kossuthot gyalázó Zelenyákkal, rögtön ott hagyják az egész boltot. — Esküszöm, nem ismerem azt a hiénát, felelte a főnök. Időközben elterjedt a városban a híre, hogy az esti vonattal Zelenyák Debreczenbe érkezik. Két órákor már óriási néptömeg csődült ki a vasúti állomáshoz és kipirult arcú ifjak, heves vérű férfiak és felháborodott öregek egyre hangoztatták a jelszót: — A fejét üsd, hogy meg ne nyuljon! A vonat herobog a pályaházba.

A tömeg elcsendesül, — csak egy stentori hang kérdezi: — Hol van Zelenyák?! — Zelenyák... Zelenyák! — Itt vagyok! — szól egy örvendező, vézna, vékony hang. Ebben a pillanatban a tömeg Zelenyák felé rohan, aki egy ugrással a kupéba menekül vissza, amelynek ablakából reszkette tekint ki. — Hazaáruló! Utazzék vissza Lőcsére... — Kérem, én miskolci vagyok... — Hazaáruló hiéna... — Kérem, én nem vagyok hiéna, — bormagykereskedő vagyok!... Üzleti dolgain vannak itt... És így tűnt ki a tévedés.

Öngyilkos 48-as honvéd. Hódmezővásárhelyi tudósítónk jelenti, hogy ott Baka Kiss András napszámot, 48-as honvédot vasárnap reggel holtan találták. A halált forgópisztoly golyója okozta, amely a napszámos szívet furta át. Gyanussá tette azonban az esetet, hogy a fegyvert a tett környékén nem lehetett megtalálni, holott az orvosrendőri vizsgálat megállapította, hogy a lövésre nyomban bekövetkezett a halál, s így az öngyilkos nem dobhatta el a fegyvert. A gyanút azonban eloszlatja a boncolás, amely szerint minden kétséget kizárólag öngyilkosságról van szó; később a pisztolyt is megtalálták az ágyban. A boldogtalan ember folyton betegeskedett s e miatt a legnagyobb nyomorral kellett küzdeni. Sanyaru helyzete adta kezébe a fegyvert.

SZÍNHÁZAK.

Mai színházi műsorok:

A Nemzeti színházban: Bohémévilág. Barriere és Murger drámája 5 felvonásban. Főszereplők: Török Irma, Csillag Teréz, Mihályfi. Császár, Gabányi. Kezdeté 7 órákor.

Az operaházban: nincs előadás.

A városi színházban: nincs előadás.

A vígszínházban: Férj kisasszony. M. Morton bohózata 3 felvonásban. Főszereplők: Deli Emma, Varsányi I., Nikó Tapolcai, Fenyvesi, Góth és Hegedűs. Kezdeté fél 8 órákor.

A népszínházban: A kis alamusi. Ifj. Bokor J. vig operettje 3 felvonásban. Főszereplők: Hegyi A., Bárdy G., Kenedich, Németh és Kiss M. Kezdeté fél 8 órákor.

A magyar színházban: Utazás egy apa körül. Varney operettje 5 felvonásban. Főszereplők: Vlád G., Ledofsky G., Sziklai, Székely. Balla. Kezdeté 7 órákor.

A Kisfaludy színházban: Nincs előadás.

*** Utazás egy apa körül.** Varney operettje ma este kerül a bemutatásra a Magyar Színházban. A főpróbát tegnap tartották meg és abból ítéve zajos és nagy sikerű premier lesz a mai. A libretto meseje felette rövid lélegzetű, de a vídám epizódok gyors egymásutánban követik egymást és annyi a dárabban a látványosság, hogy az egymágában biztosítja már a sikert. Az operett zenéje pompás. Varneynek ez a műve méltán sorakozik a «Tiszt urak a zárdában», «Kék asszony» és egyéb kompozícióihoz. Különösen szép a Framines dala, a belőrök triója és az első finálé. Az előadás, a rendezés és a kiállítás dicséretére válik a Magyar Színházban.

*** Sullivan új operája.** Londonból jelentik, hogy a Savoy-színházban most Sullivan Arturnak, a «Mikádó» komponistájának új operájára készülnek. Az opera címe «A szépség köve», a tárgya pedig egy történelmi epizód.

*** Érdekes fogadás.** Flórenczából jelentik: Novelli, a híres olasz színművész a napokban fogadott, hogy egy háromfelvonásos vígjátékot ír, — flórenczi újságírók ellenőrzésével, — még pedig úgy, hogy öt alkalommal mindig 6—6 órát dolgozik. Novelli megnyerte a fogadást. Vígjátékának tárgya a kerékpározók életéből van merítve és címe: «A Kázmér-védjegy». Legközelebb színe is kerül a fiórenczi Alfieri színházban.

*** Ujházy és Náday tűzben.** Ujházy Ede és Náday Ferencz a nemzeti színház kitűnő művészei most Aradon vendégszerepelnek. Tegnap este a Pont biquet csalásban léptek fel. Az előadás kezdetén a színház diszlettárában tűz támadt, amelyet a tűzoltók csak nagy munkával tudtak eloltani.

A kutisszák mögül. A Magyar Színház tegnapi főpróbáján történt, hogy Somló Emma elvesztette a keztyűjét. Nosza volt keresgélés, kutatás de minden hiába: a keztyű nem került elő. Hannele kisasszonyt felette boszantotta a dolog és így szólt valakihez: — Teremtse elő a keztyűmet, ha mindjárt a föld alól is.

— No jó, volt a felelet, de akkor előbb a föld alá kell bujnom. Azt akarja?

— Dehogyan akarom! Inkább sohse járok keztyűben.

Erre aztán «valaki» ur is előadta a keztyűket, amelyeket — emlékül akart megtartani.

Kánya.

Sport.

Országos kerékpárverseny Temesvárott. Május 8-ikán a vidéki hírlap-írók országos szövetségének közgyűlése alkalmából Temesvárott országos kerékpárverseny lesz, amelyet a temesvári Velocitas kerékpáregyesület rendez.

§ Kerékpározó hölgyek figyelmebe. A rendőrség a következő rendeletet adta ki: «Azok a hölgyek, akik az utcákon kerékpároznak, kötelesek vagy angol, testhez erősített jaquettet viselni, vagy ugynevezett reformruhákat, amelyhez szoknya helyett nadrág tartozik. Akik e parancs ellen vétenek, szigoruan fognak bünhődni engedetlenségükért.» Nem felesleges megjegyeznünk, hogy ezt a rendeletet a szentpétervári rendőrség bocsátotta ki.

KÖZGAZDASÁG.

Munkás-igazolvány ára 10 krajczár. Az Ungvármegyei közigazgatási bizottság legutóbb tartott ülésén interpelláció tárgyát képezte az, hogy van-e tudomása a vármegyei alispánnak arról, hogy a munkásigazolványok darabjait 10 krajczárért adja egy-nemely körjegyző?

Jelentések a tőzsdéről.

A gabonauzlet Budapesten. A külföldi magasabb jegyzések az irányzatot megszilárdították, a fogyasztás nagy animóval vásárolta a készúrt. Elkelt 25,000 q. buza 5 krral magasabb áron.

A következő buzatajok kerültek forgalomba.

Tiszavidéki 1000 mm.	76 kg.	13.97 1/2	frton.
» 100 »	75 3/4 »	13.72 1/2 »	
» 1800 »	75 »	13.80 »	
» 2900 »	75 1/2 »	13.80 »	
Földvári 800 »	76 1/4 »	14. — »	
» 760 »	75 »	13.80 »	
Bánsági 3500 »	74 3/4 »	13.15 »	
Felsőmagy. 400 »	75 »	13.52 1/2 »	
Bulgáriai 3000 »	74 »	10.90 »	
Orosz 1400 »	74 »	11.32 1/2 »	
Román 2000 »	75 1/2 »	11.40 »	
» 3600 »	74 »	11.25 »	

Egyéb gabonaművekben az irányzat szilárd, az árak javultak. Rozsot 9.20—9.40, tengerit 5.60—5.70 és zabot 7.30—7.55 frton adtak el.

A határidőpiacon az árak folytonosan hullámzóztak, a forgalom élénken alakult.

Kötöltek:

Buza tavaszra	13.50—13.65
Buza ősre	10.24—10.49
Rozs tavaszra	9.10—9.20
Tengeri máj.-jun.-ra	5.57—5.65
Zab tavaszra	7.40—7.50

A déli tőzsdé zárlatjegyzései:

Buza tavaszra	13.65—13.70
» ősre	10.46—10.47
Rozs tavaszra	9.15—9.18
Tengeri máj.-jun.-ra	5.74—5.76
Zab tavaszra	7.50—7.55

A budapesti értéktőzsdé. A háboru hírek bause mozgalmat idéztek elő, a vezető értékek lényegesen csökkentek. A forgalom nagyobb arányokat öltött.

Az előtőzsdén előfordult kötések: magyar hitel. 368.50—367.25 osztrák hitel részv. 347.75—346.50 leszámítoló bank részv. 248.—.—.— osztrák-magy. államv. részv. 338.25—337.25 rimamurányi vas-

mű részv. 248.—247.50 — közúti vaspálya részvény 391.—387.— villamos vasút részvény 268.—266 frton.

Zárlatkor maradt: magyar hitelrészvény 367.50 osztrák hitel részvény 346.70 osztrák-magy államvasút részv. 337.25 leszámítoló bank részvény 248.— jelzáloghitelbank részvény 244.— közúti vaspálya részvény 385.50 városi villamos vasút részvény 266.— forinton.

A déli tőzsdén jegyezték: magyar hitelrészvény 366.75—367.— osztrák hitelrészvény 345.80—346.50 osztrák-magyar államvasút részvény 337.—337.25 — leszámítoló bank részvény 248.— — — — — jelzáloghitelbank részvény 244.— — — — — rimamurányi vasúti részvény 247.—246.50 — közúti vaspálya részvény 384.—381.50 — városi villamos vasút részv. 263.50.—264.50 forinton.

Zárlatkor maradt: magyar hitelrészvény 367.— magyar aranyjáradék 120.20 magyar koronajáradék 98.90, pesti magyar kereskedelmi bank részvény 1390.—, osztr. hitelrész. 346.40 leszámítoló bank részvény 248.— jelzáloghitelbank részvény 244.— rimamurányi vasúti részvény 246.50, salgótarjáni köszénbánya részvény 601.— déli vasút részvény 72.— városi villamos részvény 264.50, közúti vaspálya részvény 382.50 forinton.

A gabonauzlet Bécsben. A budapesti készáruipiacról érkezett kedvező tudósítások a spekulációt vételekre ösztönözték, az irányzat megszilárdult.

Jegyzések:

Buza tavaszra	13.73—13.76
Rozs tavaszra	9.40—9.45
Tengeri máj.-jun.-ra	5.99—6.01
Zab tavaszra	7.65—7.70

A bécsi értéktőzsdé. A külföldi lanya tudósítások és a tömeges realizálások az árfolyamokat leszorították, a spekuláció minden áron szabadulni akart értékeitől.

Jegyzetek: osztrák hitelrészvény 346.50 magyar hitelrészvény 367.—, magyar aranyjáradék 120.20, magyar koronajáradék 98.90 anglo bank 155.—, osztrák-magyar államvasút részvény 336.76 forinton.

Piaczi árak.

(A. A.) A központi vásárcsarnokban ma igen élénk forgalom volt. Az árak nem változtak. A kicsinybeni eladások következőleg alakultak:

Hús: I. rendű levehus 72—80, II. rendű levehus 64—68, III. rendű levehus 48—54, vesepecsenye egész 72—80, rostélyos 72—80, fehér pecsenye 72—80, tisztított vesepecsenye 180—200, marhanyelv nyersen 64, pácólva 90, füstölve 120 kr. kilója. Borjúhús csomb 100—120, eleje 68—80, pörköltnek —64. Birkahús eleje 44—48, hátulja 52—56, pörköltnek 40. Bárányhús, első negyed 50—90, hátulso negyed 80—120. Disznóhús csombja, lapoczkája 80, szűzpecsenye 90, karaj 90—100, füstölt sonka 90—100, prágai sódar 110—120 nyelvi 30—35 kr olvasztani való szalonna 64—66 kr., zsír, 64—68 kr. hajt 68, kocsonyának való 40—50 kr. kilónként.

Baromfi: Idei csirke 45—80 kr darabja tyúk 140—180, káppan 240—300, pulyka 600—700 kövér lud 7.—9 frtig, sovány kacska 140—220, kövér kacska 320—350 lud 600—800 sovány liba 220—340 krajczár páronként. Tisztított baromfi: császár poulárd 90—100, káppan 160—180, levestyuk 80—100 galamb 30—35 kr. sovány kacska 100—150 hizott 150—250 idei kacska 250—300, idei liba 300—350 kr. drbként. Pulyka 70—80 kr. kilója.

Vadak: Özczomb 250—400, özgerincz 5—8 frtig darabonként. Vadkacska 60—100 kr. erdei szalonna 180—200 kr. vízi szalonna 50—100 kr. Fenyvesmadár 20—25 krajczár.

Halak: Elő ponty 80—120, csuka 80—100, kecsge 120—160, süllő 60—120 krajczár. **Jegelt halak:** ponty 50—70, csuka 80—60, kecsge 120, fogas, süllő 80—160, apró hal 20—40. Lazac 400—500 krajczár kilója.

Kenyérenemű: Fehér kenyér 16—18 barna 14—16 kr. kilója.

Hüvelyes: Borsó héjas magyar 14. külföldi 18—20 kr. sárgakása 14 kr. bab febr apró 10—12, nagy színes 10—12, lenese 20—24 kr. kilója.

Fűszer: Paprika I. rendű 40—60, II. rendű 20—30 frt mütaszaja.

Zöldég: petrezselyem 7—14 frt, sárgarépa 6—8 kr, burgonya 4—5 kr kilójábanjor toma 3—20 kr. darabja. Vöröshagyma 13—14 kr. kilója. Fokhagyma 18—25 kr. kilója. Kalarabé 2 kr. Zeller 4—6 kr. Fekete rétek 3—4 kr. Fejes salát 2—5 kr. darabja. Zöldbab 80—120 kr. literje, spárga 60—180 kr. kilója.

Különjélek: Teavaj 120.—, főzni való 100, tojás 20 kr.

Felelős szerkesztő Neszmély Artúr.